

## 6. Moties

### **Motie nr. 6-2019**

Verburg (CU, mede namens PvdD, GL, D66 en CDA) over accu wisselstations, scheepvaart. Het bevorderen van de overgang naar schonere voortstuwing in de scheepvaart zodat een bijdrage wordt geleverd aan zowel de energietransitie als het terugdringen van de stikstofuitstoot. Zeeland zou hier een bijzondere rol kunnen vervullen in het met elektrische stroom bevoorraden van schepen. Het opladen van accupakketten voor schepen zou een rol kunnen spelen in het opvangen van pieken in de beschikbaarheid van (groene) elektrische stroom.

#### *Afdoening:*

We ondersteunen Zeeuws MKB en binnenvaartsector hierin; zowel Provincie Zeeland, Rijkswaterstaat als North Sea Port hebben diverse walstroomkasten geplaatst. Pilots met accu-/ batterijpakketten zijn landelijk in ontwikkeling en hier worden landelijk stappen in gezet. Met genoemde partijen wordt gevolgd of hier kansen in Zeeland voor zijn. Wij beschouwen hiermee de motie als uitgevoerd.

### **Motie nr. 40-2020**

Van den Berge (SGP), mede namens VVD, PvdA CDA, D66, CU, PVV Van Dijk, over Provinciaal beleid religieus erfgoed

Dragen het College van Gedeputeerde Staten op:

- De mogelijkheden te bezien voor verbindingen met andere onderwerpen / beleidsterreinen als duurzaamheid, recreatie, leefbaarheid en sociale ontwikkelingen (bijvoorbeeld krimp en groei) in dorpen en stadswijken dit mede ook in relatie tot de Erfgoeddeal;
- Mogelijkheden te onderzoeken voor fondsvorming voor onderzoek en planvorming voor kerkelijke gebouwen;
- Te onderzoeken in hoeverre aansluiting mogelijk is op de erfgoedlijn "Heren en Kerken";
- Te onderzoeken of een rijksbijdrage in de kosten van het opstellen van een provinciale visie religieus erfgoed tot de mogelijkheden behoort;
- Na het opstellen van de meeste kerkenvisies door de Zeeuwse gemeenten te bezien in hoeverre er de noodzaak is om provinciaal beleid voor het religieus erfgoed op te stellen en Provinciale Staten hierover te informeren.

#### *Voortgang:*

Als Provincie doen we onderzoek naar de mogelijkheden die er zijn als provincie om een rol te pakken bij leegstaand en leegkomend religieus erfgoed. De eerste resultaten van het onderzoek verwachten we medio 2025.

### **Motie nr. 74-2022**

Van Burg (SGP, mede namens PvdA, VVD, CDA en GL) over Behoud geschenkwoningen Watersnoodramp 1953,

Dragen het College van Gedeputeerde Staten op:

- In het najaar 2022 bij de begrotingsbehandeling met nadere voorstellen naar PS te komen om een aantal geschenkwoningen in Zeeland te behouden en een beschermde status te geven.

#### *Voortgang:*

Wij hebben een brief gestuurd namens drie Provincies naar het Ministerie van OCW en de Rijksdienst voor Erfgoed met het verzoek de geschenkwoningen tot monumenten te verklaren. Hierop is nog geen reactie ontvangen.

### **Motie nr. 76-2022**

Kool-Blokland (CDA, mede namens VVD, PvdA, Lijst Bosch en GL) over Schone Schelde Verdrag

Roept het college van Gedeputeerde Staten op:

- Om bij de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, de Minister van Infrastructuur en Waterstaat en de betrokken overheden rondom de Westerschelde aan te dringen een Schone Schelde Verdrag op te stellen;

- Provinciale Staten te informeren over het verloop van het opstellen van het Verdrag

#### *Afdoening:*

Met onze voortgangsbrief van 7 november 2023 over afdoening en voortgang moties en toezeggingen (kenmerk 377471) hebben wij aangegeven dat wij in onze bestuurlijk contacten met ministerie van IenW en Rijkswaterstaat als ook bij de Nederlandse vertegenwoordiger in de Internationale Schelde Commissie het belang benadrukt om zo snel als mogelijk tot afspraken over reductiedoelstellingen voor verontreinigingen te komen. Signaal van de Nederlandse vertegenwoordigers is dat een vergelijkbaar traject voor de Rijn vele jaren heeft geduurd. Een analyse van het Scheldeverdrag (uit 2002) leert dat het huidige verdrag feitelijk prima voorziet in hetgeen uw Staten beogen, namelijk degelijke en goede afspraken om te komen tot een schone Schelde.

De laatste jaren is de aandacht voor de PFAS problematiek ook in de Internationale Schelde Commissie (ISC) toegenomen. Zo heeft de ISC kennisdagen met alle verdragspartners georganiseerd, hebben wij aanvullende afspraken gemaakt over meer monitoring, en zijn recent de resultaten gepubliceerd van een grensoverschrijdende analyse ("Bronnen en vrachten van de PFAS-vervuiling in de oppervlaktewateren van het internationale Scheldestroomgebied, ISC, maart 2025"). Ten slotte wordt op uw verzoek in overleg met de griffie voor het zomerreces een themabijeenkomst georganiseerd met de directeur van Rijkswaterstaat en delegatieleider in ISC voor Nederland. Dit is een goed moment het naleven van huidige afspraken nogmaals onder de aandacht van de ISC te brengen, als ook te benadrukken dat wij als Provincie verwachten dat er concreet werk gemaakt moet worden van reductieafspraken. Zoals u van ons college gewend bent, zullen wij blijvend aandacht vragen voor reductie van PFAS emissies bij de minister en Rijkswaterstaat.

Gelet op het voorgaande beschouwen wij deze motie als uitgevoerd. Als argumentatie noemen wij hierbij dat de feitelijke oproep om het Scheldeverdrag te actualiseren effectief weinig zinvol gaat zijn (los van de constatering dat dit lang gaat duren). De achterliggende wens van uw Staten is meer gediend met het naleven van de huidige afspraken uit het Scheldeverdrag, met het uitvoeren van ons eigen Uitvoeringsprogramma PFAS, met (inter-)nationaal aandacht te blijven vragen voor het dossier en met het blijven inzetten op het Europese verbod op niet essentiële PFAS.

#### **Motie nr. 87-2022**

Van Burg (SGP mede namens de PvdA, ProZeeland, CDA, GroenLinks) over bomen en hagen op industrie- en bedrijventerreinen:

Zijn van oordeel dat:

- de uitkomsten van de motie uit 2019 verwerkt kunnen in de Omgevingsverordening om een eenduidig beleid te hebben op dit gebied en verdere stappen te maken in de klimaatadaptatie (o.a. hittestress) maar ook biodiversiteit op industrie- en bedrijventerreinen.
- Bij de eerstvolgende herziening van de Omgevingsverordening aanvullende regels op te stellen om die eenduidigheid te bekrachtigen of concrete afspraken met gemeenten aan de Staten ter informatie toe te sturen

#### *Voortgang middels Brief GS van 17 januari 2023.*

Wij verkennen op dit moment de uiteenlopende mogelijkheden om zowel bestaande als nieuwe bedrijventerreinen klimaatadaptief en natuurinclusief in te richten. Afspraken met gemeenten en inzet van provinciale regels en middelen maken daar deel van uit. De resultaten zullen worden voorgelegd aan uw Staten.

#### *Voortgang middels Brief GS van 7 november 2023 over afdoening en voortgang moties en toezeggingen (kenmerk 377471):*

Dit gebeurt met een aanpassing van de Omgevingsverordening eind 2023. Hierin wordt voorgesteld bij nieuwe bedrijventerreinen te vragen om in omgevingsplannen aan te geven hoe het nieuwe terrein klimaatbestendig wordt ingericht. De definitieve verordening wordt door PS vastgesteld. Bij deze vaststelling wordt deze toezegging afgedaan.

#### *Voorstel motie om de afvoeren, commissie Ruimte 23 februari 2024.*

Op verzoek van de fractie SGP blijft de motie staan; Zoals verwoord in de bijdrage bij de behandeling van de Omgevingsvisie en verordening staat er nu vooral in wat voor punten er gelden ten aanzien van klimaatadaptatie. De motie ging met name over vergroening van bedrijventerreinen. De huidige

teksten geven een andere wending aan de oproep van de motie. Daarom opnieuw tegen het licht houden bij de volgende versie.

#### *Voortgang voorjaar 2025:*

In de Actualisatie Agenda is het onderwerp landschappelijke inpassing (onderwerp 2.1.15) op de A lijst geplaatst. Met als doel de eisen voor landschappelijke inpassing te verduidelijken en gelijk te trekken bij verschillende activiteiten, waaronder bomen en hagen op bedrijventerreinen. Aanleiding is dat geconstateerd is dat niet altijd duidelijk is wat met de regels bedoeld wordt. Bekeken zal worden hoe dit begrip gedefinieerd kan worden en hoe het op een eenduidige manier uitgelegd en toegepast kan worden.

#### **Motie nr. 95-2023**

Geluk (CDA, mede namens Lijst Bosch, PRO, PvZ, SGP, VVD en 50PLUS) over Zeegroenten snijden. Dragen het College van GS op:

- Met zeegroenten snijders, gemeenten en terrein beherende organisaties te zoeken naar geschikte en aanvaardbare alternatieve snijlocaties (buitendijks);
- Zorg te dragen voor alternatieve snijlocaties (buitendijks) voor zeegroenten snijders die toegankelijk zijn vanaf het moment dat er een huidige locatie gesloten wordt;
- Zolang er geen alternatieve locaties zijn het sluiten van snijlocaties en aanpassing van de snijperiodes in overleg met de terrein beherende organisaties te pauzeren;
- Zorg te dragen voor alternatieve snijlocaties (buitendijks) waarbij de gronden in eigendom zijn of komen van de provincie Zeeland en de openstelling van de gebieden te verruimen (1 april t/m 31 augustus) inclusief de oude regel van 2,5 kg per keer;
- Provinciale Staten ieder kwartaal te informeren over de voortgang.

#### *Afdoening:*

Op 18 december 2024 is er een brief van GS aan PS met een laatste update over het dossier zeegroenten snijden verzonden waarin de voortgang op de in deze motie genoemde punten is meegenomen. Bij de commissie Ruimte van 14 februari 2025 is afgesproken dat GS stopt met de driemaandelijks terugkoppeling met betrekking tot de voortgang. Wel blijft GS, PS op de hoogte houden van belangrijke ontwikkelingen. Daarnaast zal GS voor de zomer een brief naar PS sturen met de laatste ontwikkelingen inzake het beleid zeegroenten snijden. Hiermee beschouwen de motie als uitgevoerd.

#### **Motie nr. 9**

De Clerck (VVD) mede namens SGP, D66 en BBB over Sluipvrachtverkeer  
Dragen het college van Gedeputeerde Staten op;

- Om onderzoek te doen naar de huidige en toekomstige verkeersstromen van vrachtverkeer in Zeeland op de N-wegen die geen vertrekpunt of (eind)bestemming in Zeeland hebben;
- Bij het onderzoek de invoering van de vrachtwagenheffing in Nederland te betrekken evenals de opening van de Blankenburgverbinding;
- En te bezien welke passende, effectieve verkeersgeleidende maatregelen getroffen zouden kunnen en moeten worden om ongewenste verkeersstromen en overlast in de dorpen tegen te gaan;

#### *Voortgang:*

De provincie heeft in 2024 een kentekenonderzoek (metingen) naar het vrachtverkeer in Zeeland over het hoofdwegennet uitgevoerd. Dit onderzoek is specifiek bedoeld om te onderzoeken in welke mate er sprake is van doorgaand vrachtverkeer met name in de Noord-Zuid route en bypasses als via b.v. Kapellebrug, Tholen etc. De verwerking van de enorme hoeveelheid ruwe data (1,5 miljoen registraties) duurt veel langer dan bij de start van het onderzoek verwacht. Op dit moment werken we samen met de dataspecialist van Rijkswaterstaat aan de rapportage hierop. De rapportage met daarbij een duiding op de in de motie genoemde punten verwachten wij in mei 2025 van dit jaar aan uw Staten te kunnen sturen.

### **Motie nr. 10**

De Clerck (VVD) mede namens SGP, BBB en PvZ over Faunabeheer

Dragen het college van Gedeputeerde Staten op;

- Om bij de voorjaarsnota 2024 een concreet voorstel aan Provinciale Staten voor te leggen hoe het faunabeheer zodanig ingericht kan worden dat schades beperkt worden op het niveau zoals opgenomen in de evaluatie uit 2022
- En hierbij in acht te nemen dat het melden van schades vereenvoudigd wordt conform de toezegging die eerder in de commissie ruimte is gedaan
- Om Provinciale Staten uiterlijk in de commissie ruimte van januari 2024 te informeren over de mogelijkheden voor het invoeren van automatische taxaties van faunaschade in de aangewezen ganzenfoerageer- of ganzenrustgebieden

#### *Voortgang:*

In aanvulling op de eerdere afdoeningsinformatie heeft er in januari een GS-informatiebijeenkomst plaatsgevonden. Tijdens deze bijeenkomst bent u voorgelicht over de huidige stand van zaken van het bredere faunabeheer en specifiek over het gezamenlijke ganzenplan ([Ganzenplan.nl](http://Ganzenplan.nl)).

### **Motie nr. 17**

Vesseur (CDA, mede namens BBB) over Onrechtvaardige NV-gebieden

Roept het college op:

- In overleg te gaan met de landelijke overheid, het Waterschap Scheldestromen en de landbouworganisaties.
- In deze gesprekken aan te dringen op een separaat beleid van maatwerkafspraken in plaats van een generieke korting op de bemestingsnormen.
- In deze gesprekken aan te dringen beleid te voeren met de meest recente cijfers en op basis van de verkregen inzichten, te bezien in hoeverre de voorgenomen maatregelen in de agrarische sector aansluiten op de daadwerkelijke situatie in Zeeland, en Provinciale Staten hierover te informeren.
- Ondernemerschap en maatregelen zoals groenbemesting of de aanleg van drainage te stimuleren om zo het stikstofbodemonverschot op te vangen.
- Provinciale Staten te voorzien in de meest recente data over de waterkwaliteit van de NV-gebieden in Zeeland.

#### *Afdoening:*

GS heeft in de brief van 5 maart 2024, met kenmerk 410258, alle onderdelen uit de motie behandeld, waarbij alle gevraagde informatie via ingevoegde weblinks is aangeleverd. Sindsdien is door gedeputeerde Vael in het Bestuurlijk Overleg KRW bij het ministerie van LNV aangedrongen op meer doelsturing en meer ruimte voor regionaal maatwerk. Het ministerie van LNV werkt nu aan de voorbereidingen van het 8e Nitraatactieprogramma en wil daarin toegroeien naar meer doelsturing. Bij de onderbouwing van de maatregelen worden de meest recente data gebruikt en de koepels en standsorganisaties worden meegenomen in de voortgang. Derhalve beschouwen wij deze motie als uitgevoerd.

### **Motie nr. 20**

Van Hertum (PvdA-GL, mede namens CU en PvdD) over Zeeuwse musea;

Roepen GS op:

- in gesprek te gaan met de Zeeuwse gemeenten, de vijf themamusea, de andere Zeeuwse musea, Erfgoed Zeeland en Vereniging Zeeuwse Musea over de toekomst van alle Zeeuwse musea.
- gezamenlijk een plan te ontwikkelen, waarbij het voortbestaan, ook op lange termijn, van de Zeeuwse musea het uitgangspunt is, ook na 2027.

#### *Voortgang:*

Sinds begin 2025 zijn we in gesprek met de Zeeuwse musea. Er is een uitvoeringsbesluit voor de nieuwe aanpak voor het subsidiëren van de Zeeuwse Musea in voorbereiding. Deze wordt na de behandeling van de voorjaarsnota in Provinciale Staten vastgesteld. Daarna zullen we uw Staten hierover informeren.

### **Motie nr. 21**

Dees-de Vries (BBB, mede namens PvdA-GL, SP, JA21, SGP en CU) over bevorderen leefbaarheid door middel van cultuur;

Roepen GS op om:

- te onderzoeken hoe cultuur in de kleine Zeeuwse kernen de leefbaarheid kan bevorderen.
- afhankelijk van de uitkomsten van dat onderzoek in de Uitvoeringsagenda Cultuur en Erfgoed 2025-2032 een plan mee te nemen om met cultuur de leefbaarheid in de Zeeuwse kernen te verstevigen.

#### *Voortgang:*

Graag verwijzen wij u naar de PS-brief van 28 mei 2024 over Afdoening toezeggingen en moties – 461936. In de Uitvoeringsagenda Cultuur en Erfgoed 2025 - 2032 is opgenomen dat er een Cultuur- en Erfgoed Akkoord wordt gesloten met gemeenten. In dit akkoord worden afspraken gemaakt over cultuur in de regio. In de loop van 2025 wordt dit akkoord gesloten.

### **Motie nr. 22**

Van den Berge (SGP, mede namens BBB, CDA, PvdA-GL, CU en JA21) over Provinciale aandacht voor kerken in Zeeland

Dragen het College van Gedeputeerde Staten op:

- om op basis van de uitkomsten van de gemeentelijke kerkenvisies een totaaloverzicht op te laten stellen van de toekomstbestendigheid van de Zeeuwse kerkgebouwen en de mogelijkheden te onderzoeken om samen met de gemeenten de aandacht voor deze kerkgebouwen structureel te borgen
- te onderzoeken in hoeverre de Stichting Oude Zeeuwse Kerken een rol kan vervullen bij het professioneel beheren en exploiteren van leegkomende kerkgebouwen en met kennis en kunde kerkbesturen te ondersteunen en te adviseren;
- tevens te onderzoeken in hoeverre het mogelijk is om de Stichting Oude Zeeuwse Kerken verder uit te bouwen naar het voorbeeld van de Stichting Oude Groninger Kerken
- mocht het voorgaande niet mogelijk zijn, dan een alternatief te zoeken om toch een organisatievorm te vinden die hetzelfde doel nastreeft
- Provinciale Staten in het najaar 2024 te informeren over de uitkomst hiervan

#### *Voortgang:*

De kerkenvisies zijn voor en door de gemeenten opgepakt. Zij hebben hierin ook een grote rol naast eigenaren. Een aantal gemeenten zijn voornemens 'fase 2' van de kerkenvisies op te starten met uitvoering door Erfgoed Zeeland. Gemeenten hebben voor dit traject subsidie kunnen aanvragen bij de RCE.

Als Provincie doen we onderzoek naar de mogelijkheden die er zijn als provincie om een rol te pakken bij leegstaand en leegkomend religieus erfgoed. De eerste resultaten van het onderzoek verwachten we medio 2025.

Met SOZK worden regelmatig gesprekken gevoerd om hun toekomstige rol en positie te bepalen. Op dit moment sluit hun bedrijfsvoering niet aan bij de leegstand van religieus erfgoed die Zeeland te wachten staat. Voor een professionaliseringsslag heeft de provincie eenmalig €50.000,- subsidie beschikbaar. Verder is de SOZK in contact gebracht met de Stichting Groninger Kerken om kennis uit te wisselen.

### **Motie nr. 23**

Van den Berge (SGP, mede namens BBB, PvdA-GL, CU en JA21) over Provinciaal muziekonderwijs Zeeland;

Dragen het College van Gedeputeerde Staten op:

- om samen met de gemeenten te onderzoeken hoe muziekonderwijs (o.a. de Muziekschool Zeeland) steviger verankerd kan worden in de Zeeuwse samenleving;
- om samen met andere partners te bezien in hoeverre er een steviger financiële basis gevormd kan worden, om zo het voortbestaan van muziekonderwijs (o.a. de Muziekschool Zeeland) voor de komende jaren beter te borgen.

- om een nader voorstel aan PS in het najaar 2024 voor te leggen op welke wijze invulling wordt gegeven aan de 'sociale agenda' en welke plaats muziekonderwijs daarin heeft. En tevens aan te geven op welke wijze het 'leefbaarheidsfonds' hierbij een rol kan spelen voor mooie en waardevolle initiatieven (die bijdragen o.a. aan het tegengaan van eenzaamheid), die niet duidelijk de verantwoordelijkheid van een bepaalde partij zijn en daardoor net buiten alle kaders vallen (blz. 23 Coalitieakkoord 2023-2027 Met Zeeland, voor Zeeland).

*Voortgang:*

Momenteel wordt in samenwerking met de gemeenten een onderzoek gedaan naar muziekonderwijs in Zeeland. Op basis van de aanbevelingen uit dit onderzoek komt Gedeputeerde Staten met een voorstel waarbij de motie invulling krijgt.

**Motie nr. 26**

De Clerck (VVD, mede namens CDA, SGP, BBB, JA21, D66 en PvdA-GL) over PFAS coördinatoren  
Dragen het college van Gedeputeerde Staten op:

- Om de inzet van de PFAS coördinator provincie Zeeland te continueren in 2025
- Om er in de gesprekken met het Rijk op aan te dringen om de PFAS coördinator vanuit het Rijk te continueren in 2025
- Dit najaar het werkplan van de coördinatoren te evalueren en op basis daarvan met een nieuw werkplan te komen en deze met Provinciale Staten te bespreken
- Tijdens de verlenging van de opdracht (coördinator Rijk) extra aandacht te geven aan nieuwe internationale afspraken om (potentieel) zeer zorgwekkende stoffen te verminderen zodat de Westerschelde en Kanaal van Gent-Terneuzen daadwerkelijk schoner worden

*Afdoening:*

Op 3 december 2024 hebben wij de vijfde voortgangsrapportage en het Zeeuws plan van aanpak PFAS 2025 met uw Staten gedeeld. Hierbij is aandacht besteed aan andere (p)ZZS en internationale aspecten. Met het Rijk is overeengekomen dat we de inzet van de twee PFAS coördinatoren in 2025 continueren. Op 17 januari 2025 is e.e.a. toegelicht en besproken in de commissie Ruimte. Hiermee beschouwen wij deze motie als uitgevoerd.

**Motie nr. 28**

Dees-de Vries (BBB, mede namens PvdD, CU, JA21, PvdA-GL en SP) over Communicatie Met Zeeland - voor Zeeland

Roept GS op tot:

Op korte termijn: Bij elk Statenvoorstel - waar nut en noodzaak aantoonbaar is - een kopje toe te voegen "Communicatie", m.a.w. Hoe leg ik het beleid uit aan de Zeeuw in heldere en begrijpelijke taal, op B1 niveau. M.a.w. Wat gaan we doen?

Bij de najaarsnota 2024:

Indien er een visie op communicatie is, deze te updaten, met speciaal oog voor bovengenoemde constatering en overwegingen. Indien niet aanwezig, een visie op communicatie maken. Jaarlijks een mondelinge terugkoppeling op de visie op communicatie.

*Voortgang:*

De paragraaf Communicatie is toegevoegd aan het format van het Statenvoorstel. De interne screeningcommissie ziet erop toe dat het - waar nodig - ook wordt ingevuld. De Visie op Communicatie is ambtelijk afgerond en gaat op dit moment het bestuurlijke traject in.

**Motie nr. 29**

Kool-Blokland (CDA, mede namens BBB, CU, VVD, SGP en JA21) over Generaal pardon PASmelders

Verzoekt het college van Gedeputeerde Staten:

- Te zoeken naar alternatieve manieren om de legalisatie van PAS-melders in Zeeland te versnellen;
- Bij de Tweede Kamer te pleiten voor een generaal pardon voor PAS-melders in Zeeland.

*Afdoening:*

De minister van LVVN heeft in haar recente Kamerbrieven van december 2024 kenbaar gemaakt dat er geen 'generaal pardon' mogelijk is. Wij beschouwen deze motie hiermee als afgedaan.

**Motie nr. 33**

Van Burg (SGP, mede namens BBB, PvdA-GL, CU, PvZ, JA21) over Zeeuwse molenvisie 2024

Roepen Gedeputeerde Staten op:

- In overleg te gaan met de Vereniging De Zeeuwse Molen, Gilde van Molenaars, Erfgoed Zeeland en de Zeeuwse gemeenten met als inzet het overnemen van de 17 aanbevelingen in de Zeeuwse Molenvisie 2024 en deze om te zetten in beleid, dat verwerkt wordt in de uitvoering van het koersdocument cultuur;
- Met een nader financieel voorstel te komen voor het behoud van het cultureel erfgoed in onze provincie. M.a.w. aan te geven hoeveel geld nodig is de komende jaren voor behoud van: maritiem erfgoed, religieus erfgoed, molens, monumentale boerderijen, etc. Daarbij inzichtelijk te maken hoeveel de 13 gemeenten bijdragen, hoeveel gelden te verkrijgen zijn vanuit subsidies van het Rijk dan wel via fondsen en wat de provincie Zeeland dan nog financieel kan bijdragen;
- Na de restauraties samen met de partners in te zetten op blijvend en regelmatig onderhoud van de 77 molens;
- In te zetten op de blijvende sociale, culturele, educatieve en economische functies die de Zeeuwse molens vervullen. Nu en vooral in de toekomst. Door in te zetten op een centrale rol van de Zeeuwse molens in de samenleving.

*Afdoening:*

De Uitvoeringsagenda Cultuur & Erfgoed 2025-2032 is inmiddels van kracht. In dit kader zal de Vereniging de Zeeuwse Molen een molenconsulent aanstellen, die zich bezighoudt met het behoud van de Zeeuwse molen (oa. meer aandacht en bewustzijn bij gemeenten), daarnaast kunnen eigenaren nu een subsidieaanvraag indienen voor de restauratie van de molenroede.

De subsidieregeling voor restauratie van de provincie is sinds 2025 opgehoogd naar € 3,2 miljoen, hiermee zijn er extra middelen beschikbaar voor behoud van cultureel erfgoed in de provincie.

De inzet op onderhoud gebeurt langs verschillende lijnen: we stimuleren eigenaren om goed en regelmatig onderhoud te plegen, door extra punten toe te kennen in het kader van de subsidieregeling restauratie en na restauratie is elke molen verplicht frequent onderhoud te plegen. We kijken naar de mogelijkheden om de draaipremie voor molens vanaf 2026 te verdubbelen.

In het kader van het behouden van de centrale rol van molens, willen we een rol pakken bij de leegstand en het leegkomen van religieus erfgoed (hiervoor onderzoeken we de mogelijkheden, afronding verwacht medio 2025) en zijn we een pilot gestart voor een Zeeuwse Erfgoed Expertteam voor monumentale boerderijen. Na evaluatie wordt bezien of de categorie wordt uitgebreid met bijvoorbeeld religieus of industrieel erfgoed. We beschouwen hiermee de motie als uitgevoerd.

**Motie nr. 34**

Van Unen (SP, mede namens SGP, JA21 en CU) over Onderzoek naar kansen voor de binnenvaart  
Verzoeken Gedeputeerde Staten:

- Verzoeken het College van Gedeputeerde Staten om te onderzoeken op welke manier de binnenvaart een goed alternatief kan vormen voor het vrachtvervoer over de weg en welke kansen hier liggen voor Zeeland.
- Provinciale staten hierover de informeren in de najaarsnota van dit jaar.

*Afdoening:*

Wij hebben uw Staten per brief van 17 september 2024 over 'Voortgang activiteiten binnenvaart' geïnformeerd. Ook in de najaarsnota 2024 gaven wij aan: "Zeeland Connect, North Sea Port en Impuls Zeeland richten zich op het vergroten van het aandeel spoor en binnenvaart in het

goederenvervoer, door goederenstromen van bedrijven bij elkaar te brengen. Naar aanleiding van de motie in PS bekijken wij of deze activiteiten kunnen worden versterkt gericht op de binnenvaart". Wij beschouwen hiermee de motie als uitgevoerd.

#### **Motie nr. 35**

Koppejan (CU, mede namens PvdA-GL, D66, JA21 en BBB) over Groene beweegpleinen

Roepen het college van GS op om:

- de ontwikkeling van groene beweegpleinen bij scholen en kinderdagverblijven een verdere boost te geven door de subsidieaanvraag met ondersteuning van SportZeeland toegankelijker te maken.
- via SportZeeland een aanbod te ontwikkelen voor ouders, pedagogisch medewerkers en (kleuter)leerkrachten om kinderen meer en beter te laten bewegen, binnen en buiten.
- de ondersteuning die SportZeeland biedt bij het betaalbaar houden van cultuur en sport breed in de communicatie van de Provincie Zeeland mee te nemen zodat een zo groot mogelijk aantal kinderen hiervan profiteert.
- te onderzoeken of er voor 2024-2025 wel mogelijkheden zijn om meer (bijv. Europese) cofinanciering te krijgen voor dit thema, werkend binnen de bestaande budgetten van SportZeeland.
- te onderzoeken of het combineren van budgetten voor bijvoorbeeld natuur, klimaatadaptatie en sport hier nog mogelijkheden biedt.

#### ***Afdoening:***

Om mede invulling te geven aan deze motie is in 2024 de 3 jarige pilot 'groene beweegscholen' gestart. Een samenwerking tussen SportZeeland en IVN Zeeland waarin de al bestaande ontwikkeling van groene schoolpleinen, gezond (lokaal) eten gekoppeld wordt aan al bestaande 'beweeginterventies' om te komen tot een totaalconcept wat ook steviger lokaal geborgd is in het beweegbeleid. Voor wat betreft de communicatie van activiteiten van SportZeeland zijn afspraken gemaakt om meer gezamenlijk en (indien passend) ook via de provinciale kanalen deze uit te dragen. Hiermee beschouwen wij deze motie als uitgevoerd.

#### **Motie nr. 36**

Geluk en Hannie Kool (CDA, mede namens VVD en CU) over minder Zeeuwse files. Draagt het College van Gedeputeerde Staten op om:

- In gesprek te gaan met de Westerscheldetunnel NV en hen te verzoeken een onderzoek uit te voeren naar een meer adequate aanpak van ongevallen of technische storingen waardoor filevorming op de Zeeuwse wegen wordt teruggedrongen;
- Rijkswaterstaat te vragen naar de afwegingen die worden gemaakt bij ongevallen of storingen in Zeeland en te wijzen op de bredere afweging die ontbreekt.

#### ***Afdoening:***

Als aandeelhouder zijn we regelmatig in gesprek met de NV Westerscheldetunnel. Op grond daarvan is voor ons duidelijk dat de NV er alles aan doet om files als gevolg van ongevallen of technische storingen tot een minimum te beperken. Uit gesprekken met Rijkswaterstaat is een vergelijkbaar beeld ontstaan. In brede zin zijn alle wegbeherende instanties in Zeeland doordrongen van het belang en de kwetsbaarheid van de Zeeuwse infrastructuur, en doen zij alles wat binnen hun mogelijkheden ligt om de beschikbaarheid van de infrastructuur zo hoog mogelijk te houden. De werkwijze is conform incidentmanagement waarbij gebruik wordt gemaakt van protocollen die zijn afgestemd met wegbeheerders. Hiermee beschouwen wij deze motie als uitgevoerd.

#### **Motie nr. 37**

Hanse (BBB, mede namens JA21, PvdA-GL en SP) over onderzoek voor doorstart Pharmafilter Ziekenhuis ZorgSaam te Terneuzen. Roepen het college op om:

- In overleg te treden met ziekenhuis ZorgSaam over deze situatie en te onderzoeken of de zuivering van medicijnresten kan worden heringevoerd, zodat de hoeveelheid medicijnresten richting oppervlaktewater teruggebracht wordt.
- Om ons over een half jaar te informeren over de voortgang.

*Voortgang:*

Voorlopig wordt de installatie niet opgestart. De toekomst van de benodigde ondersteuning en deskundigheid vanuit betrokken bedrijven is zeer onzeker. Het is daarmee voor ZorgSaam een te groot (financieel) risico. Ontwikkelingen op dit gebied elders in het land worden gevolgd. ZorgSaam neemt over twee jaar een besluit hierover, maar zal hierin niet zelfstandig investeren.

**Motie nr. 39**

Zeilstra en Van Hertum (PvdA-GL, JA21, BBB en SP) over Opleidingsplaatsen medisch specialisten. Roepen Gedeputeerde Staten op:

- In samenwerking met de Zeeuwse Zorgcoalitie de huidige en aankomende tekorten aan medische specialisten, in Zeeland, in kaart te brengen. Daarbij te kijken naar de mogelijkheden om opleidingsplaatsen naar Zeeland te krijgen waar nu tekorten dreigen of al zijn, in samenwerking met onze buurtregio's.

*Voortgang:*

Met de regio (o.a. ZZC, Noord-Brabant en gemeente Rotterdam) is over dit onderwerp verder nagedacht en de lobby is een doorlopende actie. Hiermee beschouwen wij de motie als uitgevoerd.

**Motie nr. 40**

Janssens, Jonker en Van Unen (PvdD, PvdA-GL en SP) over Geen plastic start- en landingsbaan. Verzoeken het college van GS:

- In overleg met Vliegveld Midden-Zeeland en Gemeente Middelburg te komen tot een milieuvriendelijke oplossing voor het verharden van de ondergrond van de nieuwe starten landingsbaan.

*Voortgang:*

Bij de besluitvorming omtrent draaiing van de baan van het Vliegveld Midden-Zeeland zijn meerdere moties aangenomen en toezeggingen gedaan. Voor het zomerreces 2025 zullen wij uw Staten met een separate brief informeren over de wijze waarop wij hier invulling aan hebben gegeven.

**Motie nr. 41**

Van Unen en Janssens (SP en PvdD) over Klachtenprocedure vliegverkeer boven Zeeland.

Verzoeken Gedeputeerde Staten:

• Ervoor te zorgen dat inwoners hun klachten over vliegverkeer op één centrale plek kunnen indienen, die eenvoudig te vinden en te gebruiken is.

- Heldere informatie over de procedure zelf te geven, zodat inwoners weten wat ze kunnen verwachten na het indienen van een klacht.
- De klachten en de opvolging daarvan met de genomen maatregelen openbaar maken. Dit creëert transparantie en laat zien dat de klachten serieus worden genomen.
- Samenwerking met relevante organisaties te stimuleren om verbetering van geluidshinder en leefbaarheid in de provincie Zeeland te bevorderen.

*Voortgang:*

Bij de besluitvorming omtrent draaiing van de baan van het Vliegveld Midden-Zeeland zijn meerdere moties aangenomen en toezeggingen gedaan. Voor het zomerreces 2025 zullen wij uw Staten met een separate brief informeren over de wijze waarop wij hier invulling aan hebben gegeven.

**Motie nr. 42**

Boone, de Theije, Van de Velde en Van 't Westeinde (BBB, SGP en CDA) over Minnelijke grondverwerving en Behoud zoetwater.

Roept het College van Gedeputeerde Staten op:

- Om de uitdrukkelijke wens van Provinciale Staten bij de gemeente Middelburg over te brengen om te komen tot minnelijke grondverwerving;

- Daarbij nadrukkelijk onder de aandacht te brengen wat het kavelruilbureau van de provincie Zeeland daaraan bij kan dragen;
- De uitdrukkelijke wens van PS over te brengen aan de gemeente Middelburg – als verantwoordelijke voor de grondverwerving - om de huidige zoetwatervoorzieningen in het projectgebied te behouden voor de agrarische sector.

**Voortgang:**

Bij de besluitvorming omtrent draaiing van de baan van het Vliegveld Midden-Zeeland zijn meerdere moties aangenomen en toezeggingen gedaan. Voor het zomerreces 2025 zullen wij uw Staten met een separate brief informeren over de wijze waarop wij hier invulling aan hebben gegeven.

**Motie nr. 43**

De Theije (BBB) over Evaluatie van Risicoprofielen en Geluidsnormeringen.

Roept het college van Gedeputeerde Staten op:

- Een evaluatie uit te voeren naar de huidige situatie onder het huidige luchthaven besluit over de periode van 2022-2023.
- Deze uiterlijk Q2 2025 aan te bieden aan Provinciale Staten.
- De effecten van de SAR expliciet mee te nemen in deze evaluatie.

**Voortgang:**

Bij de besluitvorming omtrent draaiing van de baan van het Vliegveld Midden-Zeeland zijn meerdere moties aangenomen en toezeggingen gedaan. Voor het zomerreces 2025 zullen wij uw Staten met een separate brief informeren over de wijze waarop wij hier invulling aan hebben gegeven.

**Motie nr. 45**

Dees-de Vries (BBB) over Maximale Bescherming van de Leefbaarheid van Lewedorp en Arnhemuiden tijdens Gebiedsontsluiting en Bouw van Waterpark Veerse Meer.

Roept het college van Gedeputeerde Staten op:

1. De wens van Provinciale Staten over te brengen aan de verantwoordelijke wegbeheerders om zich tot het uiterste in te spannen om de leefbaarheid en veiligheid in Lewedorp en Arnhemuiden te beschermen tijdens de gehele bouwperiode van het Waterpark Veerse Meer, inclusief de bouwfase van de gebiedsontsluiting, waarbij specifiek aandacht gevraagd wordt voor:
  - De omgeving, inclusief grondeigenaren en bewonersgroepen actief te betrekken bij de uiteindelijke keuze van de bouwroute en de te nemen maatregelen;
  - In goed overleg met grondeigenaren op minnelijke wijze de benodigde gronden, ook voor de bouwroute te verwerven;
  - De verantwoordelijke overheden te laten waarborgen dat de gekozen bouwroute en de bijbehorende maatregelen zo min mogelijk impact hebben op de verkeersveiligheid, de leefbaarheid en de gezondheid van de inwoners van Lewedorp en Arnhemuiden;
  - De verantwoordelijke overheden zich te laten inspannen voor adequate en tijdige communicatie met de lokale bevolking over de geplande werkzaamheden en verkeersmaatregelen, zodat bewoners niet onverwachts met verkeersproblemen en overlast worden geconfronteerd;
  - Het naleven van gemaakte afspraken over verkeersveiligheid tijdens de bouwperiode, overlastbeperking en leefbaarheid. Ook na de bouwfase bij de verantwoordelijke wegbeheerders aandacht te vragen voor overlast beperkende maatregelen voor recreatieverkeer.
2. De Staten op regelmatige basis te informeren over de voortgang en eventuele bijstellingen in de verkeersmaatregelen, inclusief de feedback van de betrokken gemeenschappen; en frequent in gesprek blijven met de betrokken wegbeheerders.

**Voortgang:**

Conform de vragen hierover van uw Staten van 14 maart 2025 zullen wij voor 1 juni u over de Gebiedsontsluiting Veerse Meer Zuid een brief sturen.

#### **Motie nr. 46**

Dees-de Vries, Bierens, Schutz, Geluk, Van den Berge, Versluijs, Bos, Heijkoop, Van Unen, Koppejan (BBB, VVD, CDA, SGP, D66, SP, FvD, CU, JA21) over Treinstremming door test ERTMS-systeem.  
Roepen GS op om:

- De staatssecretaris te laten weten dat PS de oproep van Zeeuwse overheden ter heroverweging van zijn besluit ondersteunt;
- Wanneer deze stremming er toch moet komen de Staatssecretaris op te roepen de hinderperiode maximaal in te korten en waar mogelijk te onderbreken;
- Wanneer deze stremming er toch moet komen te pleiten voor realisatie van de tenminste de volgende punten om de hinder voor de reizigers maximaal te beperken:
- Te zorgen voor voldoende financiële compensatie voor de reizigers;
- Te zorgen voor een minimale verlenging van de reistijd. Naast voldoende alternatief vervoer moet er ook gekeken worden naar rechtstreeks vervoer. Onder andere naar onderwijs- en zorginstellingen en tussen de grote stations. Bijvoorbeeld door diverse buslijnen te maken. Bijvoorbeeld naast GoesMiddelburg ook direct Goes - Vlissingen of Kruiningen Vlissingen.
- Te zorgen voor voldoende afstemming op het aantal reizigers per tijdstip of dag en de routes zo te kiezen dat vervangend vervoer niet onnodig vast komt te staan in het verkeer tijdens de spits.
- Gezien het ministerie in de antwoorden op TK-vragen zelf aangeeft dat 2029 nog ver weg is en de alternatieve operatie zoals het ministerie zelf suggereert planbaar is, van de staatssecretaris te eisen te garanderen dat er voldoende materieel, voldoende personeel voor handen zal zijn dat voldoende bekend is in Zeeland en de Nederlandse taal voldoende machtig is;
- Over het vorenstaande SMART-prestatieafspraken te maken.
- Goede en tijdige communicatie zodat reizigers weten waar ze aan toe zijn. Zowel voor tijdens de periode van 4 maanden en de nazorgperiode als een half jaar ervoor.
- PS regelmatig en tijdig te informeren over het verloop en de invulling van het verdere proces.

#### ***Voortgang:***

Vanuit Zeeuwse bestuurders, inclusief PS is er meermaals oproep gedaan voor een heroverweging. De Tweede Kamer en Staatssecretaris houden zich aan hun besluit voor het proefbaanvak in Zeeland.

Door nu al te beginnen met de voorbereidingen en de gesprekken tussen het programmabureau ERTMS, het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, Zeeuwse overheden en belanghebbenden kunnen we de proef op de meest gunstige manier inrichten. Hierbij worden genoemde punten ook besproken en meegenomen. We streven hierbij naar een minimale hinder voor de reiziger en sturen hier ook als eerste aanspreekpunt voor Zeeland stevig op aan. Goede en tijdige communicatie is hier uiteraard ook onderdeel van. Wij hebben aangegeven dat spoedig de eerste contouren voor de hinderaanpak door het programmabureau moeten worden vastgelegd. Daarnaast hebben wij met de staatssecretaris afgesproken ook enkele keren per jaar met hem over dit dossier bij te praten, zodat de vragen waar het programmabureau geen antwoord op kan geven ook politiek-bestuurlijk kunnen worden geadresseerd.

U bent als PS hier onlangs door het programmabureau ERTMS over geïnformeerd, waarbij is toegezegd dat dit minimaal één keer per jaar zal worden herhaald.

#### **Motie nr. 47**

Hanse, Bos, Heijkoop, De Clerck, Geluk, Kool-Blokland, Versluijs (BBB, FvD, JA21, VVD, CDA, D66) over Behoud fietspad in de kop van Schouwen. Dragen het college van G.S. op:

- Staatsbosbeheer aan te spreken op haar verantwoordelijkheid als eigenaar van het pad en de afspraken die sinds 2003 gemaakt zijn na te komen.
- De verwachting uit te spreken dat Staatsbosbeheer als eigenaar de kosten van onderhoud voor zijn rekening neemt.
- Om in gezamenlijk overleg met de Gemeente, Provincie en Staatsbosbeheer te zoeken naar een lange termijn oplossing; dit voor de leefbaarheid van de streek en om te duiden dat recreatie in dit gebied wel zeer belangrijk is.
- Te werken met elkaar naar de datum van 1-4-2025, om dan het gerenoveerde fiets- en wandelpad klaar te hebben voor het volgende toeristenseizoen.
- Om PS in het aankomende voorjaar te informeren over de stappen die gezet zijn.

#### *Voortgang:*

Hier zijn meerdere (ook bestuurlijke) overleggen over geweest. Staatsbosbeheer heeft aangegeven dat gebruik van het fietspad voor het komende toeristenseizoen sowieso mogelijk blijft en zal hier onderhoud voor uitvoeren indien nodig. Ook werken we toe naar afspraken voor een structurele oplossing. Realisatie hiervan is vanwege het vergunningen- en aanbestedingstraject niet haalbaar voor het toeristenseizoen van 2025. Streven is dat dit zo spoedig mogelijk na het toeristische seizoen wordt opgepakt.

#### **Motie nr. 48**

Hanse, Bierens, Rottier, Bos, Heijkoop, Koppejan, Flameling (BBB, SGP, FvD, JA21, PvdA-GL, CU) over Voortzetting onderzoek Kreeftensterfte. Roepen GS op om:

- Bij RVO aan te dringen op een vergunning om voor onderzoek het jaar rond op kreeften te mogen vissen;
- Wanneer deze vrijstelling door RVO niet gegeven wordt, zich in te zetten om deze vrijstelling alsnog te krijgen bijvoorbeeld via het ministerie.
- Het RVO op te roepen het onderzoek in samenwerking met de vissers uit te voeren waarbij ze een redelijke vergoeding ontvangen.
- Aan te dringen dat van het onderzoek binnen een jaar de (tussentijdse) resultaten gedeeld worden gezien de moeilijke situatie waarin de kreeftenvissers en mosselvissers zich momenteel bevinden.

#### *Afdoening:*

De vergunningverlening om jaarrond (dus buiten het kreeftenseizoen) CatchCam-onderzoek te mogen uitvoeren, loopt en moet normaliter geen enkel probleem opleveren. Het onderzoek wordt in samenwerking met 4 vissers uitgevoerd. Zij zien het belang van het onderzoek voor de eigen bedrijfsvoering in, en voeren hun werkzaamheden uit tegen kostprijs. In de Werkgroep HEMASS (Herstelmaatregelen Schaal- en Schelpdieren) participeren de betrokken visserijorganisaties, overheden en kennisinstituten. Zodra de eerste (tussen-)resultaten bekend zijn, worden die in deze Werkgroep gedeeld. Derhalve beschouwen wij deze motie als uitgevoerd.

#### **Motie nr. 49**

Govaert, Versluijs, Koppejan, Bos, Heijkoop (BBB, D66, CU, FvD, JA21) over Tweede kamer dichterbij Zeeland brengen. Verzoekt GS om:

- Uitnodiging te sturen aan de organisatie van de Commissie kamervergaderingen om in Zeeland te vergaderen. Specifiek bij onderwerpen die met Zeeland te maken hebben. Zoals b.v. kernenergie, maritieme maakindustrie, visserij en grensproblematiek aangaande zorg & onderwijs.

#### *Voortgang:*

De uitnodiging is doorgeleid naar de griffies van commissie KGG, EZ, LVVN en BZK. Hiermee beschouwen wij deze motie als uitgevoerd.

#### **Motie nr. 50**

Oudeman, Heijkoop, Boone, Reinders-Stijnman, Van Hertum (CDA, JA21, BBB, VVD, PvdA-GL) over Toevoegen AI aan Digitale Agenda. Verzoekt het college van Gedeputeerde Staten:

- AI op te nemen in de Digitale Agenda;
- Daarin aandacht te geven aan de kansen, mogelijkheden en risico's van AI voor de Zeeuwse economie, waaronder ook zorg, onderwijs en andere non-profit sectoren;
- Te onderzoeken wat AI voor de provinciale organisatie kan betekenen. Waarbij aandacht wordt gegeven aan de gevolgen voor de interne bedrijfsvoering in zowel middelen, uitvoeringskracht als de mogelijke gevolgen voor de ict-systemen;
- Te onderzoeken welke stappen gezet kunnen worden om een AI-hub in Zeeland op te richten als onderdeel van het nationale AI-netwerk van de NL AIC12, gericht op samenwerking met lokale bedrijven, kennisinstellingen en maatschappelijke organisaties;

- Samen te werken met kennisinstellingen, ondernemers en maatschappelijke organisaties om bewustwording te creëren en trainingen aan te bieden voor het ontwikkelen en toepassen van betrouwbare en veilige AI-systemen;
- Een 'regulatory sandbox' (een proeftuin) te onderzoeken of op te zetten waarin bedrijven en organisaties in Zeeland laagdrempelig advies en begeleiding kunnen krijgen over de AI-regelgeving en waarmee AI innovatie wordt gestimuleerd binnen de kaders van Europese AI-verordening;
- Indien nodig bij de Voorjaarsnota 2025 met een financieel voorstel te komen.

#### *Afdoening:*

Per 1 januari 2025 is AI, mede naar aanleiding van de motie als thema opgenomen in de digitale agenda. Dit houdt in dat er actief onderzocht wordt welke initiatieven binnen dit thema vanuit het kader van de digitale agenda kunnen worden opgestart, ondersteunt of verbreed, met invulling van de concrete activiteiten zoals benoemd in de motie. Deze punten worden onder de noemer 'Digitale Agenda Zeeland' aan GS en de Staten voorgelegd in de voorjaarsnota 2025. Voortgang wordt gerapporteerd middels de structurele voortgangsrapportage vanuit de Digitale Agenda waarvan de eerstvolgende medio 2025 opgeleverd wordt. De financiële consequenties zullen worden opgenomen in de Voorjaarsnota. Wij beschouwen hiermee de motie als uitgevoerd.

#### **Motie nr. 51**

Kool-Blokland, Geluk, Schutz, Hanse, van Hertum, Versluijs (CDA, VVD, BBB, PvdA-GL, D66) over Fietspad van de toekomst. Verzoekt het college van Gedeputeerde Staten:

- Een onderzoek te initiëren naar waar en hoe fietspaden in Zeeland verbeterd en verbreed kunnen worden om in te spelen op het toegenomen gebruik door bijvoorbeeld elektrische fietsen;
- Samen te werken met het Waterschap, gemeenten en relevante organisaties om mogelijkheden te verkennen voor het verbreden van fietspaden;
- Om in samenwerking met de andere Zeeuwse overheden uiterlijk in de eerste helft van 2025 te komen met concrete uitwerkingen voor het verbeteren (van het onderhoud) van twee fietsroutes, en deze uitwerkingen aan Provinciale Staten te presenteren;
- Een onderzoek te doen of fietssnelwegen in Zeeland een verrijking kunnen zijn op de bestaande fietsinfrastructuur.

#### *Voortgang:*

Uw Staten worden via een separate brief geïnformeerd over de acties die naar aanleiding van deze motie worden ondernomen.

#### **Motie nr. 52**

Vesseur, Van 't Westeinde, Reinders-Stijnman, Heijkoop (CDA, VVD, JA21) over Proeftuin regionale kringloop Zeeland. Verzoekt het college van Gedeputeerde Staten om:

- Regionale samenwerking binnen kringlooplandbouw te stimuleren, door de verbinding te leggen tussen veehouderijen en plantaardige sectoren in Zeeland, bijvoorbeeld door kennisdeling en praktijkvoorbeelden zoals beschreven door het CLM (Centrum voor Landbouw en Milieu);
- In aanvulling op de verschillende sporen waar in 2025 aan gewerkt wordt voor betere bodemstructuur en bodemvruchtbaarheid, een proeftuin 'Regionale Kringloop Zeeland' op te zetten, waarin geëxperimenteerd kan worden met integratie van veehouderij en akkerbouw, het sluiten van kringlopen en de verbetering van bodemgezondheid en -weerbaarheid.

#### *Voortgang :*

In samenwerking met de ZLTO wordt gewerkt aan de organisatie van enkele regionale bijeenkomsten rond het thema 'kringlooplandbouw', in 2025. Verkend wordt in hoeverre daar (mogelijk op enigszins ludieke wijze) een wedstrijd in de kwaliteit van dierlijke mest aan gekoppeld kan worden.

**Motie nr. 53**

Koppejan, Heijkoop, Versluijs, Van Hertum, Bos, Steur (CU, JA21, D66, PvdA-GL, FvD, PvZ) over Regie op bereikbaarheid en mobiliteit in Zeeland. Roepen het college van Gedeputeerde Staten op om:

- Er alles aan te doen om de regie voor bereikbaarheid en mobiliteit zo optimaal mogelijk te houden;
- Te overwegen om een regie functionaris aan te wijzen die als spin in het web kan waken om onnodige stremmingen te voorkomen;
- Dit bij de Voorjaarsnota terug te koppelen naar Provinciale Staten.

***Afdoening:***

Stand van zaken: Samen met het Rijk stellen we een regionale verkeersshinderautoriteit in. Provincie Zeeland wil samen met de andere (vaar/spoor) wegbeheerders uit de regio de verkeershinder door werkzaamheden beperken, alternatieve reismogelijkheden aan (vaar/spoor)weggebruikers bieden en daarvoor gezamenlijk vanuit één loket communiceren. Van de minister van Infrastructuur en Waterstaat is inmiddels een rijksbijdrage verkregen van € 875.000 voor vier jaar. Vanuit de regio wordt ook een bijdrage gevraagd. De bijdrage vanuit de provincie wordt voorgelegd via de voorjaarsnota 2025. Hiermee beschouwen wij de motie als uitgevoerd.

**Motie nr. 54**

Janssens, Versluijs, Flaming, Van 't Westeinde (PvdD, D66, PvdA-GL, CDA) over Opvolging Kustpact.

Verzoeken het college van GS:

- In de Voorjaarsnota 2025 op te nemen of en hoe Provincie Zeeland zich voorbereid op het opvolgen van het Kustpact na 31 december 2025.

***Voortgang:***

In de voorjaarsnota wordt hierop terug gekomen.

**Motie nr. 55**

Bos (FvD) over Pogrom Amsterdam. overwegen dat:

- wij niet weggijken mogen bij antisemitisch geweld in onze straten. Onze geschiedenis heeft ons geleerd hoe intimidatie van kwaad tot erger gaat, met gruwelijke gevolgen. Joden (ook onze eigen Joodse medeburgers) moeten zich veilig kunnen voelen in Nederland, overal en altijd;
- het oplaaiend antisemitisme ons met brandende zorgen vervult; de Staten van Zeeland spreken hun grote afschuw uit over de gebeurtenissen gisteren in Amsterdam;

***Afdoening:***

Gedeputeerde Staten heeft kennisgenomen van de motie. Ze beschouwt de motie als afgedaan.

**Motie nr. 56**

Oudeman (CDA, mede namens VVD, SGP en BBB) over Brede energiemix:

Verzoekt het college van Gedeputeerde Staten:

- In de energievisie een concrete uitwerking te geven van een brede en toekomstbestendige energiemix in Zeeland, waarin naast zonne- en windenergie, ook onder meer kernenergie, waterstof (groen, blauw en paars), groen gas, en gas met CO<sub>2</sub>-afvang en -opslag (CCS) een volwaardige rol spelen;
- Actief te onderzoeken hoe deze verschillende energiebronnen en opslagtechnologieën optimaal kunnen bijdragen aan de duurzaamheid, betaalbaarheid en leveringszekerheid van de Zeeuwse energievoorziening;
- Provinciale Staten periodiek te informeren over de voortgang en implementatiemogelijkheden van deze energiebronnen en technologieën binnen de provincie, inclusief de ontwikkelingen op het gebied van SMR's.

*Voortgang:*

De uitwerking van deze motie is opgenomen in de Energievisie Zeeland. De vaststelling van deze visie is voorzien voor de Statenvergadering van 4 juli 2025.

**Motie nr. 57**

Oudemans (CDA, mede namens VVD, SGP en BBB) over Stimuleren verduurzaming & concurrentiekracht industrie

Verzoekt om deze motie actief onder de aandacht te brengen van:

- De Tweede Kamer en het kabinet;
- De Europese Commissie en het Europees Parlement.

*Afdoening:*

Wij zijn ons bewust van de noodzaak tot verduurzaming van de industrie in Zeeland als ook de knelpunten waar o.a. de energie-intensieve industrie in Zeeland (en de rest van Nederland) mee geconfronteerd worden om de omslag te kunnen maken. Dit heeft voortdurend onze aandacht. Wanneer de situatie er om vraagt en het toelaat vragen wij hier aandacht voor in Den Haag en Brussel. Zowel op ambtelijk als bestuurlijk niveau. In sommige gevallen doen we dit als provincie zelf maar vaak trekken we hierbij ook samen op met North Sea Port, Smart Delta Resources en andere partners. Zo benadrukken we in het kader van de maatwerktrajecten voor de drie Zeeuwse bedrijven DOW, Zeeland Refinery en Yara dat verduurzaming alleen mogelijk is als de daarvoor benodigde randvoorwaarden zoals benodigde elektriciteits- en waterstofinfrastructuur zijn ingevuld. Ook in de Cluster Energiestrategie (CES) 3.0 is een hoofdstuk gewijd aan de knelpunten waar de industrie mee geconfronteerd wordt bij het realiseren van de verduurzamingsplannen.

We hebben onlangs in dit verband samen met verschillende Zeeuwse partners een brief gestuurd aan de leden van het kabinet en de tweede kamer met de oproep om nu in te grijpen en een concurrerend investeringsklimaat, robuuste energie-infrastructuur, snellere vergunningverlening en lange termijn zekerheid te borgen. Wij beschouwen deze motie hiermee als uitgevoerd.

**Motie nr. 58**

Van 't Westeinde (CDA, mede namens BBB, SGP en VVD) over Wie het kleine niet eert

Verzoekt het college van Gedeputeerde Staten:

- In de Omgevingsverordening de mogelijkheid op te nemen om kleinschalige bedrijventerreinen op te waarderen, dan wel de uitleg van bestaande bepalingen zodanig vorm te geven dat hiervoor ruimte ontstaat;
- Bij deze verkenning specifiek te letten op het potentieel van kleinschalige bedrijventerreinen voor werkgelegenheid, leefbaarheid en ruimtelijk rendement;
- In het tweede kwartaal van 2025 aan Provinciale Staten terug te koppelen over de mogelijkheden tot uitvoering van deze plannen, zodat deze kunnen worden betrokken bij de voorbereiding van de Zeeuwse Omgevingsvisie en verordening eind 2025

*Voortgang:*

Dit onderwerp is opgenomen als punt 2.1.11 op de A-lijst van de concept Actualisatie Agenda 2025.

**Motie nr. 59**

Van de Velde (SGP, mede namens PvdD, CDA, BBB, CU en D66) over Mogelijkheden in kleine kernen.

Dragen het College van Gedeputeerde Staten op:

- Om volgend jaar initiatieven in kleine kernen en dorpen te bezien op de mogelijkheden vooruitlopend op de nieuwe regels die vanaf 2026 ingaan.
- Initiatiefnemers in staat te stellen om uitleg te geven aan de provincie wat hun initiatief inhoudt zodat er gekeken kan worden naar wat wél kan.
- Hiertoe een geschikte vorm te kiezen die laagdrempelig is.

#### *Afdoening:*

De aanpassingen die per 1 januari 2025 zijn opgenomen in de verordening over bouwen van woningen buiten stedelijk gebied hebben gezorgd voor een verduidelijking en verruiming. Daarnaast is het mogelijk dat er een verruiming ontstaat naar aanleiding van de evaluatie van de drie uitzonderingsregelingen voor bouwen buiten stedelijk gebied (zoals bedoeld in artikel 5.15, 5.16 en 5.17 van de Omgevingsverordening) en de verduidelijking van de begrenzing stedelijk gebied. Dit komt aan de orde als onderwerp 2.1.12 en 2.1.13 op de A-lijst voor actualisatie van de Omgevingsvisie en -verordening.

Vanaf januari zijn we gestart met een inloopspreekuur voor initiatiefnemers en ondernemers voor ruimtelijke initiatieven, alsook mensen met vragen voor de portefeuille milieu. Dit initiatief voorziet in een behoefte; elk dagdeel is tot nu toe nog volledig gevuld door geïnteresseerden. Hierbij wordt gekeken wat wel kan, met daarbij ook de intentie om daar waar tegen regelgeving aangelopen wordt van Provincie, dit meegenomen kan worden bij mogelijke aanpassingen van de Omgevingsverordening. Na de zomer zullen we kijken of, en in welke frequentie we dit voortzetten. Wij beschouwen hiermee de motie als uitgevoerd.

#### **Motie nr. 60**

Van de Velde (SGP, mede namens VVD, PvdA-GL, BBB, CDA, JA21, CU en D66) over Doorbraak huisvesting arbeidsmigranten

Dragen het College van Gedeputeerde Staten op:

- Een coördinerende rol op zich te nemen om samen met gemeenten en bedrijven inzichtelijk te maken welke knelpunten er zijn om te komen tot planvorming voor nieuwe huisvesting voor internationale medewerkers conform de aanbevelingen van de commissie Roemer.
- Vervolgens samen met gemeenten en bedrijfsleven te komen tot concrete afspraken en locaties waar huisvesting van (tijdelijke) arbeidsmigranten plaats gaat vinden en vanaf 2026 uitgevoerd kan worden.
- Hierbij ook te kijken naar vernieuwende 'out of the box'-oplossingen zoals bijvoorbeeld nieuwbouw aan de rand van een bedrijventerrein of de grootschalige verbouw van leegstaande gebouwen.
- Hierbij een gebruik te maken van de lessen van de aanpak uit de andere provincies ten aanzien van de provinciale rol.
- Een overzicht te maken van deze goede voorbeelden in andere regio's in Nederland en dit in het eerste kwartaal naar PS en gemeenten te sturen.
- Een voortgang van dit proces in het tweede kwartaal 2025 naar PS te sturen.

#### *Voortgang:*

De uitvoering van de motie loopt. De afgelopen maanden is een inventarisatie uitgevoerd naar goede voorbeelden van huisvesting in andere provincies en de aanpak/rol van andere provincies in dit dossier. De notitie hierover ontvangt u in april. Tevens loopt een inventarisatie van knelpunten, kansen en oplossingsrichtingen bij gemeenten en bedrijven zodat aan de hand van een actueel beeld in het tweede kwartaal van 2025 stappen kunnen worden gezet om te bezien bij welke zaken de provincie helpend kan zijn. Onze rol in de huisvesting van aandachtsgroepen is dit jaar ook onderdeel van de voorbereiding op de wet Versterking regie Volkshuisvesting. Hierover gaan we dit voorjaar met gemeenten nader in gesprek.

Tenslotte heeft uw Staten eind 2024 besloten de provinciale verordening aan te passen op dit onderwerp. Bij uitbreiding of nieuwvestiging van bedrijventerreinen dienen gemeenten vanaf januari 2025 inzichtelijk te maken wat de behoefte is aan de benodigde huisvesting van tijdelijke werknemers en op welke wijze hierin zal worden voorzien.

#### **Motie nr. 62**

Hanse (BBB, mede namens SGP, JA21 en CDA) over Faunaschaderegeling

Dragen het college van GS op:

- Om structureel de taxatieschadedatum te verlengen naar 31 december van het dat geldende jaar.
- En dit tevens mee te nemen in het IPO-overleg om hier in alle provincies een eenduidig beleid op te maken.

#### *Voortgang:*

De structurele verlenging van de taxatieschadedatum naar 31 december wordt meegenomen door GS bij de aanpassing van de beleidsregels, zoals deze jaarlijks plaatsvindt. Dit gebeurt naar aanleiding van een voorstel van BIJ12. Zodra het definitieve voorstel met de aanpassingen vanuit BIJ12 worden toegestuurd zal GS zich hierover buigen. De verlenging van de taxatieschadedatum wordt vervolgens meegenomen in de definitief vast te stellen aanpassingen.

#### **Motie nr. 63**

Hanse (BBB, mede namens VVD en CDA) over Helder faunabeleid om doelstand ganzenpopulatie te bereiken.

Dragen het college van GS op:

- Zorg te dragen dat zo snel mogelijk de doelstand van de ganzenpopulatie wordt behaald.
- Zorg te dragen voor een kort document waarin in begrijpelijke taal (B1 niveau), kort en bondig wordt uitgelegd waar boer en jager aan moeten voldoen om tot afschot over te mogen gaan. Dit document moet afgestemd zijn met de FBE en BIJ12.
- Afschrikkende maatregelen doelmatig en betaalbaar moeten zijn. Daarnaast mogen zij geen overlast geven aan de omgeving.
- Telers de vrijheid te geven om zelf te kiezen welke visuele en akoestische middelen uit de preventiekit worden ingezet.

#### *Voortgang:*

- Om de (ganzen) schade te beperken is er een nieuwe faunabeheerplan ganzen in ontwikkeling. Dit faunabeheerplan ganzen is in gezamenlijkheid met vijf provincies opgesteld. Het doel van gezamenlijkheid is een optimaler plan te presenteren omdat ganzen nu eenmaal vliegen en zich niet houden aan provinciale grenzen. Zie ook onze Brief GS van 28 mei 2024 in reactie op motie nr. 10 en onze GS-informatiebijeenkomst van januari jongstleden over de inzet op 'fauna'.
- We zijn bezig met een zo kort en bondig mogelijk overzichtsdocument te maken, waarin wordt vermeld waar jagers en boeren aan moeten voldoen om tot ganzenafschot over te gaan en parallel hieraan zijn we met de FBE de mogelijkheden van een 'app' aan het onderzoeken.
- Recentelijk is door BIJ12 de indeling van de tegemoetkomingssystematiek tegen het licht gehouden. In deze wordt rekening gehouden met de doelmatigheid.
- Telers hebben reeds de vrijheid om te kiezen welke visuele en/of akoestische middelen uit de preventiekit ze willen inzetten.

#### **Motie nr. 64**

Boone (PvZ, mede namens FvD) over GEEN perenvuur in Zeeuwse boomgaarden:

- Bij de aanplant van nieuwe bomen, heesters en struiken gebiedsgericht rekening te houden met het aanplanten van sleedoorn, meidoorn en vuurdoorn in de buurt van perenboomgaarden.
- Indien er toch gebruik gemaakt gaat worden van sleedoorn, meidoorn en/of vuurdoorn er periodiek 3 x per jaar controle op perenvuur van deze aanplant plaats moet vinden en indien er perenvuur geconstateerd wordt, dat de zieke planten gelijk verwijderd en vernietigd worden.

#### *Afdoening:*

Het is momenteel beleid om bij de aanplant van nieuwe bomen, heesters en struiken door de Provincie Zeeland in de buurt van fruittelers geen gebruik te maken van soorten die gevoelig zijn voor bacterievuur. Naar aanleiding van de ingediende motie is een disclaimer opgenomen met betrekking tot bacterievuur bij subsidieregeling "Bos en houtige landschapselementen buiten het Natuurnetwerk Zeeland".

Stichting Landschapsbeheer Zeeland (SLZ) controleert verschillende meidoornhagen in Zeeland op bacterievuur. Dit is onderdeel van de IKS van SLZ. Verder controleren de verschillende terrein-beherende organisaties hun eigen natuurgebieden op bacterievuur. Hiermee beschouwen wij deze motie als uitgevoerd.

**Motie nr. 66**

De Clerck (VVD, mede namens BBB, SGP, CDA, JA21 en PvZ) over Aanpak uitheemse rivierkreeften Zeeland. Dragen het college van Gedeputeerde Staten op om:

- Er bij de Rijksoverheid op aan te dringen dat de Wet- en regelgeving op korte termijn wordt aangepast om de vangmogelijkheden te vergroten;
- Er bij de Rijksoverheid op aan te dringen om voldoende financiële middelen ter beschikking te stellen voor de bestrijding van uitheemse rivierkreeften.
- In gesprek te gaan met de waterbeheerders in Zeeland en in deze gesprekken afspraken te maken over een adequate monitoring van de aanwezigheid van uitheemse kreeften in Zeeland teneinde schadesituaties snel op te lossen.
- In de gesprekken met de waterbeheerders tevens aandacht te vragen voor een snelle bestrijding van uitheemse rivierkreeften om zo de aantallen onder de drempelwaarde te brengen.
- Provinciale Staten te informeren over de gevolgen van de aanwezigheid van de rivierkreeften op de gestelde natuurdoelen

***Voortgang:***

De Rijksoverheid is bezig met een Landelijk Aanvalsplan Invasieve Exoten, wat ingaat op de problematiek van invasieve exoten met o.a. uitheemse rivierkreeften. Via de werkgroep invasieve exoten zijn wij in de tussen tijd in gesprek met waterbeheerders en andere belanghebbenden over deze problematiek.

Op 18-12-2024 heeft LVVN de contouren van het Landelijk aanvalsplan invasieve exoten aangeboden aan de Tweede kamer.

(<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2024/12/18/contouren-van-landelijk-aanvalsplan-invasieve-exoten>)